

REFORMÁTUS HÍRADÓ

IX. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

Támogatók: Felsővárosi, Hidelvei, Íriszi, Kerekdombi, Szamosfalvi, Törökvágási, Újalsóvárosi Református Egyházközség, Kolozsvári Református Kollégium.

Szerkesztőbizottság:
Ballai Zoltán, Bibza Gábor,
Kerekes Edit

Bújj, bújj, zöld ág...: épülnek a bölcsődék-óvodák a magyar gyerekeknek

Keresik az együttműködés lehetőségét az önkormányzatokkal

A mai 40–50 évesek közül nagyon sokan jártak kisgyerekként bölcsődébe. Az akkori törvények csak 3 hónapot engedélyeztek az anyának szülesskor, azután vissza kellett térniük dolgozni, így szükség volt egy viszonylag kiterjedt bölcsődei-óvodai hálózatra. A rendszerváltás után megalakított családbarátabb törvények, az intézmények körülményei, a hálózat fenntarthatatlansága miatt a bölcsődék száma drasztikusan csökkent. A kétéves gyes után a gyerekeket az óvodák még nem fogadják, bölcsődék alig vannak, magyar intézmények tekintetében a helyzet még súlyosabb: országos szinten alig 400 magyar gyermeket tudnak elhelyezni az állami rendszerben. Ebben segít a magyar kormány a történelmi egyházakon keresztül zajló programmal, amely a Kárpát-medencében óvodák-bölcsődék építését teszi lehetővé. Erdélybe közel 25 milliárd forintnyi támogatás érkezik 2020 végéig 94 új építésű bölcsőde vagy óvoda kialakítására, 200 meglévő épület felújítására, bővítésére, felszerelésre, szakemberképzésre.

RÉSZLETEK A 7. OLDALON

Töközi ovisok a majdani új óvoda udvarán

A kántor, akit egy életre elbűvölt gyermekora templomos kalotaszegi népe

Simon Loránd: egy emberként zengett a zsoltár háromszáz ember ajkáról

Gyermekkori emlékei és az egyházi ének szeretete vitte a pályára

Több mint egy évtizedes ismeretség fűz Simon Lorándhoz, egyházközségem, a Kolozsvár-Törökvágási Református Egyházközség kántorához. Így amikor ezen interjú elkészítésére került sor, óhatatlanul eszembe jutott az a rövid, barna hajú református kollégista, aki érdeklődéssel vett részt a kollégiumi zeneórákon, és mindig becsületesen vállalta tetteinek (néha nem kellemes) következményeit. Tette mindezt férfias határozottsággal és bátorsággal.

NAGY-HINTÓS DIANA

Később örömmel értesültem arról, hogy a kolozsvári Református Kollégium elvégzése után Lóri a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Református Tanárképző Karán zenepedagógiai tanulmányokat folytat. Amikor pedig harmadévesen visszatért a régi Alma Materbe a módszertani szakgyakorlatra, megtapasztalhattam: a fiatalember megőrizte barátságos természetét, és odaadással készül jövődéli pályájára.

Az egyetem elvégzése után már a Törökvágási Református Egyházközség kántoraként találkoztunk. Bekapcsolódott a kollégista vendiákok kórusába, igyekszik jelen lenni annak minden fellépésén. Az évek során meg-

erősödött bennem az a kezdeti benyomásom, miszerint Lórirra mindig lehet számítani, becsületesen végzi munkáját, bárkinek szívesen segít, és soha nem felejt el régi iskoláját, a Kolozsvári Református Kollégiumot. Pedig mennyi mindent nem is tudtam vele kapcsolatosan...

Nem tudtam például azt, hogy mielőtt a Törökvágásra került volna, nagy örömmel járt kántorizálni Kalotaszeg falvaiba, bár tágabb szülőföldjéhez való ragaszkodása ismeretes. Az is most derült ki számomra, hogy kántorként kórust is vezényel, de ha kell főz a gyermektáborokban, és örömmel vesz részt az egyházközség ifjúsági programjaiban is.

FOLYTATÁS A 6. OLDALON

Elviselhetetlen élet, hordozható lét

■ Számos élethelyzetben elviselhetetlennek tűnik az élet, és van, amikor valóban az is számunkra. Ez elkeserít bennünket, vagy félelmet okoz nekünk. A testi gyengeség, betegség a lelki gondok és félelmek miatt elviselhetetlennek tűnik egy-egy életszakaszunk.

Nem volt ez másként Jézus korában sem. Nagycsütörtökön, illetve nagypénteken a tanítványok is hozzánk hasonlóan kiábrándultak mindentől. Júdás elárulta Jézust, Péter megtagadta, a többiek pedig elaludtak. Nagypéntekre eluralodott a hitetlenség és a testi gyengeség a tanítványok felett. Elviselhetetlennek tűnt a Jézus Krisztus elfogatásával és kivégzésével kialakult helyzet. Az otthonukat, megélhetőségüket feladó tanítványok hirtelen egyedül maradtak, és kilátástalannak tűnt minden körülöttük.

Félelem ma is van társadalmunkban, ráadásul az egyre felszínesebbé váló életünkben egyre kevésbé törődünk egymással. Gyakran pótcselekedetekhez folyamodik ezért az ember. Másképp nem tudja elviselni az életet. A sportoló doppingol, hogy teljesítményét növelje, a fiatal szerekhez nyúl a lazulást, felszabadulást keresve, az idős altatót, nyugtatót szed a testi fájdalom, gyengeség enyhítésére.

A református keresztyén ezzel szemben az Úrvacsora közösségében keresi a bátortó, biztató erőt. Ez az az alkalom, amikor lélekben találkozzunk Jézus Krisztussal. Így válik Isten közösségében hordozhatóvá a keresztyén lét. Sosincs egyedül az istenfélő ember. Van kivel megosztani a gondokat, van ki vigasztalja.

A feltámadásba vetett hit az emberi létnek teljesen más értelmet kölcsönöz. Célt és értelmet nyer a lét a hosszú távú kitekintés által. A halállal nem zárul le minden a keresztyén ember tudatában, hanem van folytatás Isten közösségében. A hűsvét fényében élő ember hordozni tudja testi szenvedését, úrrá lesz félelmén, és ismét cselekedni mer. Az istennélküliségben elviselhetlenné váló élet új értelmet nyer a Krisztus feltámadásából táplálkozó keresztyén létben.

Dr. Bibza Gábor
esperes

A kántor, akit egy életre elbűvölt gyermekora templomos kalotaszegi népe

Simon Loránd: egy emberként zengett a zsoltár háromszáz ember ajkáról

NAGY-HINTÓS DIANA

– Miért választottad a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Kara zenepedagógia szakának elvégzése után a kántori pályát? Esetleg valamilyen gyerekkori, a kántorsághoz kötődő emlék miatt?

– A cifra kalotaszegi Mérában születtem 1991. szeptember 9-én templomos református családban. Dédszüleimtől és nagyszüleimtől megtanultam az egyházi ének írást való tisztelettel. Kétéves kisgyermek lehettem, amikor a vasárnapi iskolában néhai Bóné Margit tiszteletes asszonyunk megtanította nekünk régi énekeskönyvünk első énekét: „Terólad zeng dicséretünk, nagy Isten téged tisztelünk”. Mai napig fülemben cseng az ének dallama a Margit néni kedves hangján. Abban az időben még nem volt „ócska és nehéz” az éneklés a gyerekek körében. Nem volt szükségünk gitárra, dobora, sem modern, két akkordból álló nyugati dallamvilágra. Elég volt az énekeskönyvünk anyaga, amit örömmel énekeltek. A vallásórán tanult énekeket a vasárnapi istentiszteleten úgy énekeltek, hogy egy emberként zengett a zsoltár háromszáz ember ajkáról, jellegzetes kalotaszegi előadásmódban, szabadon és díszítéssel tele. Senki sem si-

kijelenttem dr. Székely Árpád igazgató úrnak, hogy a kihúzott éneket – amelynek címe *Kövesd a Jézust, kövesd még ma!* – hagyományos mérai dallamon fogom énekelni. Az igazgató úr elmosolyodott, és azt mondta: „Úgy énekelj, ahogy szeretnéd!”. Az első meghallgatás után a kollégium kórusának tenor szólamába választottak, ez nagy örömet és elégtételt jelentett nekem. Eleinte, azaz gólyaként a kórusban nem tudtam feltalálni magam. A kilencedikesek az első sorban ülve a szopránok háta mögött teljes erővel énekeltek a szoprán dallamot, nem törődve azzal, hogy a mögöttük ülő tenorok mit énekelnek. Sokszor panaszkodtam is a nagyobb kórustársaknak, hogy én nem mindig „találok el” azt a dallamot, amit ők énekelnek. Egyesek segítettek, és külön szólampróbát tartottak nekünk. Mások kikacagtak azért, hogy miért vagyok úgy oda a kórusért, és miért énekelek olyan lelkiismeretesen. Az első fellépéseken nagyon csalódottnak éreztem magam, mikor az igazgató úr csak a kisebb, jól éneklő csoportot vitte énekelni. Emlékszem, amikor bekerültem a „csoportba”, Bajára készültünk a kórusral. Ez számomra olyan elégtételt jelentett, amit ma sem tudok szavakba önteni. Ezért csak hálával tartozok

Nem csak kántor: ott van a táborokban, ha kell főz, vagy meghallgatja az ifjakat

a tanulást, az első orgonaórán Magdi néni bemutatta a harmóniumot, annak minden csínját-bínját, elmagyarázta a regisztereket, oktávszakaszokat, és megmutatta az egyvonásos C hang vagy központi dob billentyűjét, amely az orgonatanulás kiindulópontját jelenti. Az elején nagyon nehéz volt számomra a tanulás, de Magdi néni türelme és szeretete meghozta a gyümölcsöt.

– Mondhatnánk tehát, hogy érettségi után egyenes útra vezetett a BBTE Református Tanárképző Karának zenepedagógiai szakára.

– 2013-ban sikeresen letettem az Erdélyi Református Egyházkerületi kántorvizsgát, és elvégeztem a BBTE zenepedagógia szakát. Az egyetemen a zeneelmélet, összhangzattan, karvezetés, folklór és zenetörténet mellett zeneesztétikát is tanultam, ami abban segített, hogy megismerjem egy kórusmű, egy korál szépségét és mondanivalóját. Amíg nem volt állandó állásom, nagy szeretettel helyettesítettem Kalotaszeg kántorait és Bogártelkén, ahol nincs állandó kántor a gyülekezetben, szívesen segítettem lelkipásztor barátomnak. Kilenc hónapig voltam az egeresi egyházközség kántora, ahonnan 2015 őszén alkalmazást nyertem a Kolozsvár-Törökvágási Református Egyházközségbe, itt immár negyedik éve végzem a rám bízott feladatot. Legjobb tehetségem szerint igyekszem szolgálni a gyülekezetem és úgy vezetni az éneket, hogy az istentisztelet résztvevői örömmel és tiszta szívvel énekeljenek. Úgy gondolom, hogy e munka minden istentisztelet után meghozta gyümölcsöt, mivel ez a közösség nagyon szépen és jól énekel.

Nem orgonistának nevezném magam, inkább énekezőnek, aki az istentiszteleten énekhanggal is vezetem az éneket, ez sajnos mára egyre rit-

kább a kántorok körében, hiszen sokak szerint fizikai képzetlenség egyszerre játszani, kottát és szöveget olvasni, énekelni és pedálozni! Nagyhétken a kátéóráson énekorát tartok, és átbeszéljük az adott ünnepek jelentőségét, mondanivalóját, ehhez igazítva a gyerekeknek tanított énekeket. Egyházközségünknek két kórusa van, a felnőtt kórusban kórustagként veszek részt, az ifjúsági kórust én vezetem. Ünnepek előtt verses-énekes műsorral örvendeztetjük meg az istentiszteleten résztvevőket. A darabokat igyekszem úgy ki-

választani, hogy megfeleljen a gyerekeknek, és elnyerje tetszésüket, vagy esetleg közösen választjuk, ki figyelembe véve, hogy ők mit akarnak. Számomra nagy elégtételt jelent végezni ezt az áldásos munkát!

Erdélyi Énekeskönyvünk egyik húsvéti énekével szeretnék minden olvasónak áldott ünnepet kívánni „Nincs a sírban örök enyészet, ember csak új hazát cserél, ami minket itt lent is éltet: a lélek, az örökre él. Mi az égből keblünkre szálla, győzni fog az a sír felett és megmarad Istennek hála a hit, remény és szeretet!”

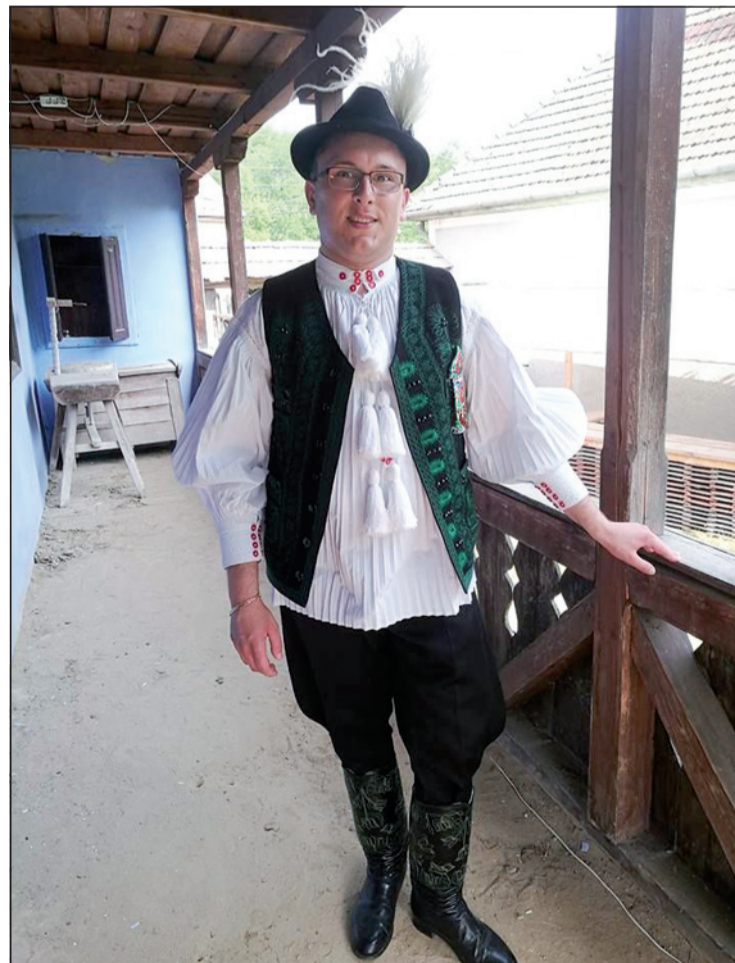
A cifra kalotaszegi Mérában született, templomos református családban

etett az énekekkel, senki sem erőlködött, hanem egy szívvel és lélekkel imádkoztunk Istenünkhöz. Ezek az emlékek és az egyházi ének szeretete ösztönzött arra, hogy egyházi, kántori pályán induljak el.

– A mérai középiskola után utad a Kolozsvári Református Kollégiumba vezetett, amely híres az ott zajló színvonalas kóruséneklésről, orgonatanulásról és zeneóráról.

– A mérai általános iskolában végzett tanulmányaim után sikeresen felvételiztem a Kolozsvári Református Kollégiumba. Az énekvizsgán bátran

az ősi Alma Maternek. Úgy gondolom, hogy a kórustársakat a zene szeretete a mai napig összekapcsolja. A templomban is látom és hallom, ha két vagy három kollégista vagy öregdiák ott van az istentiszteleten, és az énekek között ott szerepel a *Mindig velem Uram* című éneünk. Szinte szárnyal a dallam az ajkainkon, úgy, ahogy azt csak mi református kollégisták tudjuk énekelni. Tizedik osztályos koromban kezdtem orgonán tanulni Sógor Magda tiszteletes asszonytól, aki régebbi szülőfalum kórusát is vezette. Mivel teljesen nulláról kezdtem

„A vasárnapi istentiszteleten egy emberként énekeltek, jellegzetes kalotaszegi előadásmódban, szabadon és díszítéssel tele”

Bújj, bújj, zöld ág...: épülnek a bölcsődék-óvodák a magyar gyerekeknek

Keresik az együttműködés lehetőségét az önkormányzatokkal

KERESKES EDIT

A Kárpát-medencei bölcsőde-óvoda támogatási program a határon túli magyar közösségek identitás megtartását hivatott ösztönözni. Akárcsak a magyar kormány által évekként elzárva meghonosított, Szülőföldön magyarul elnevezésű nevelés-oktatási támogatás, ez – az ezúttal infrastrukturális beruházási – program is hasonló célokat követ.

– Mindannyian tudjuk, hogy nem kevés azon magyar gyerekek száma, akiket szüleik előbb vagy utóbb román oktatási intézményekbe íratnak. Ezt a bölcsődés-óvodás korúak esetében a legkönnyebb megelőzni kiváló körülményeket és az igényeket megközelítő számú helyet biztosító intézményhálózat kialakításával, illetve európai színvonalú oktatás minőség biztosításával – mondta Ballai Zoltán, az EREK gazdasági tanácsosa. – A bölcsődei helyek számával kapcsolatban közismert, hogy Románia a bölcsődébe járó 3 év alatti gyerekek aránya tekintetében messze elmarad az EU-s átlag mögött (3% vs. 33%), illetve, hogy az 1990-ben létező, 90 ezer bölcsődei helyet biztosító országos intézményrendszer már alig 18 ezres nagyságrendűre zsugorodott. Ezen belül a magyar bölcsődei helyek száma alig 400-ra rúg. Kolozsváron például, bár országos viszonylatban itt van a legnagyobb kapacitású bölcsődehálózat (jelenleg több mint 1200 helyet biztosított, amelyből közel 120 magyar hely), évente további 1000 kérés kerül elutasításra helyek hiányában. És ez még nem is mutatja a teljes igényeket. Ami az óvodákat illeti, ott többnyire a jelenleg működő óvodai csoportok számára kell jobb, megfelelőbb körülményeket biztosítani ott, ahol erre önkormányzati szinten nincs kapacitás. A helyszínek véglegesítésében több tényező is közrejátszott: mindenekelőtt a helyi gyermeklétszámon alapuló szükségletek, de emellett óhatatlanul számolni kellett a helyi infrastrukturális adottságokkal (egyházi tulajdonban lévő, építkezésre alkalmas telek, épület), illetve a helyi közösség fogadóképességével is.

Új házat kap a húszéves tóközi óvoda

A kolozsvári Tóközben évtizedek óta dinamikus fejlődő egyházközség, gyülekezet működik, ahol idősgondozó otthon és óvoda is létezik. Számukra az egyházkerületi óvodaprogram tulajdonképpen egy régi vágyuk teljesülését jelenti, de inkább egy bizonyos fajta „minőségi ugrás” olyan szempontból, hogy az 1999 óta a templom alagsorában működő óvodájuk most különálló épületbe költözhöz. Ehhez kaptak támogatást az egyházkerulettől, így megvásárolhattak egy korábban családi házként szolgáló ingatlan, azt fog helyet kapni az óvoda – tudtuk

meg Kozma András lelkipásztortól. A polgármesteri hivatal részéről az óvodává minősítés már megtörtént, egész sor engedélyt, hatósági elvi beleegyezést kellett begyűjteniük az épület átalakítási munkálataihoz, majdani működtetéséhez. Az új óvoda berendezési tárgyainak egy részével már rendelkeznek, a jelenlegi intézményben használt eszközöket az új épületben is használhatják majd. Ebben az év alatt segítséget kaptak németországi testvérgyülekezetüktől, illetve az egyházkerületi óvodaprogram kapcsán a Romániai Magyar Pedagógusszövetséghez benyújtott pályázatuk is kedvező elbírálásban részesült. Kozma András azt mondta, abban bíznak, hogy őszszel már az új épületben kezdhetik a tanévet az óvodásokkal, a jelenleg kéttucatnyi gyereket számláló csoportba szeretnék integrálni az 1,8–3 éves apróságokat is.

A legjobb megegyezni az önkormányzattal

Horváth Anna programfelelőst arról kérdeztük, milyen elképzelések vannak az intézmények működtetésének hosszú távú biztosítására.

– A létesítmények berendezésére is kiterjed a program, a támogatás? Amennyiben nem, erre milyen más elképzelés létezik?

– Nekünk arra kell törekednünk, hogy ott, ahol a helyi önkormányzatnak lehetősége van, ott az újonnan létrehozott intézményes helyszínek felszerelését, berendezését helyi önkormányzati forrásokból oldják meg. Ez annál inkább fontos, mivel a program beindulását követően a romániai építőipar árai nagyjából 30-35%-ka megnöttek, a program beruházási költségei hasonlóképpen. Természetesen ott, ahol erre semmilyen lehetőség, fogadóképesség nincs helyi szinten, ott igyekezni kell erre is megoldást találni.

– Ki fogja fedezni az intézmények működési költségeit, a személyzeti kiadásokat? Milyen együttműködési formák alakultak ki (vagy körvonalazódnak) az egyes önkormányzatokkal?

– Ugyanez érvényes a működési költségekre is. Bár az állami óvodák és bölcsődék esetében is az étkezési költségek egy része a szülőket terheli, ez egy állami intézmény esetében ma havi 200–300 lej között mozog, míg egy kolozsvári magánbölcsőde díja havi 600–1000 lej költséget jelent. Ennek legjelentősebb részét a fizetések jelentik, ami a bölcsődék esetében különösen magas. Persze, az RMDSZ által benyújtott és elfogadott törvénymódosítások eredményeként ma már a magánóvodák költségei lényegesen csökkentek az állami „fejkvóta” támogatásnak köszönhetően, de ennek a bölcsődékre való kiterjesztése csak idén ősztől lépne érvénybe az elfogadott törvénymódosításunk értelmében.

Ezért az én véleményem szerint – a hosszú távú fenntarthatóság és a szülők minél kisebb

Máté István: lehet még hozni az ovisokat a szeptemberben alakult magyar csoportba

mértékű anyagi megterhelése érdekében – a legjobb megoldás, ha az önkormányzattal sikerül megegyezni arról, hogy egy ingyen használati szerződés fejében, az állami intézményhálózat részeként induljanak ezeken a helyszíneken magyar csoportok, melyek teljes működtetési (közmű-, személyzeti-, felszerelési-, karbantartási és egyéb adminisztratív) költségeit fedezi az állami költségvetés.

Erre, szerencsére van már jó példa: a dévai (Hunyad megye) városi önkormányzattal sikerült megkötöni egy ilyen szerződést, amely az előbbi feltételek mellett beleszólást is biztosít a helyi egyházak képviselőinek a magyar nyelvű személyzeti alkalmazásokba. Ez egy már működő modell, amely alapul szolgálhat és szolgál valamennyi érintett önkormányzat felé ajánlott együttműködésünkben.

Szászfenes berendezésre vár

Szászfenes esetében erdélyi tájainkon inkább szokatlan, különleges folyamatoknak lehetnek tanúi a figyelmes szemlélők: új gyülekezet, közösség születik. A Kolozsvár fejlődésével együtt robbanásszerűen átalakuló község lakossága alig pár év alatt a többszörösére nőtt, az új lakónegyedekben templomok épültek, iskola nyílik. A reformátusok új temploma is felépült, ősztől magyar tannyelvű előkészítő osztály indulhat az új iskolában, és az ősztől létrejött (ideiglenesen a Leányvár úti óvodában működő), most 17-es létszámú magyar csoportot az újonnan épült parókiára költöztetnék. Az egyházkerületi támogatásból parókia céljára szolgáló lakóházat vásároltak, az új templom szomszédságában felépített ház ugyanis egyszerűbben átalakítható óvodának – magyarázta Máté István lelkipásztor, akinek az utóbbi években családostól már jó néhányszor költöznie

kellett: a biztos nyugdíjas lelkesi állását feladta Magyarlétán azért, hogy Szászfenesen kihívásokkal teli munkát vállaljon. Az új óvodából többnyire már csak a berendezés, a felszerelés hiányzik, erre egyelőre nem látnak megoldást, mint ahogyan azt sem tudják, az óvoda működési költségeit hogyan fedezik majd. A magyar csoport óvónőjét a tanfelügyelőségnek „köszönhetik”, a dadust az egyház fizeti.

– Tényleg sokszor hit kell egy csomó mindenhez – mondja Máté István, s arra emlékszik, eredetileg úgy gondolták, hogy 10 év alatt majd felépítik a templomot Szászfenesen, ehhez képest alig néhány év alatt sikerült, ma már a gyülekezetépítésre összpontosíthatnak: tavalgy szinte százan iratkoztak be, és 12 gyermeket kereszteltek.

2020 végéig megnyílva 94 új óvoda-bölcsőde

Ballai Zoltán gazdasági tanácsost arról faggattuk, milyen összegből gazdálkodnak, meddig kell megnyitni az óvodákat.

– A vonatkozó 2016, 2017 és 2018-as kormányhatározatok által elkülönített összeg 47,5 milliárd forint, amely a teljes Kárpát-medencei bölcsőde- és óvodafejlesztés keretösszegét jelenti. Ez nagyjából 150 millió euró, melyből Erdélybe csaknem 25 milliárd forintnyi támogatás érkezik 2020 végéig 94 új építendő bölcsőde vagy óvoda kialakítására, 200 meglévő épület felújítására, bővítésére, több mint 1500 intézmény segédanyagokkal való felszerelésére, illetve az óvodapedagógusok szakmai kompetenciafejlesztésére és továbbképzésére is lehetőséget teremt. Ezen belül az Erdélyi Református Egyházkerület beruházásai nagyjából 2 milliárd forintnyi támogatásban részesülnek.

Az első körben, azaz 2016 decemberében megítélt összegek helyszínein legkésőbb jövő

év szeptemberére kell befejeződjene a munkálatok, azaz akkor kell megnyitni a kapuikat az intézmények. A második, 2018-as kör helyszíneit is szeretnénk addig befejezni, remélve, hogy további hosszabbításokra nem lesz szükség.

– Hány egyházközség vesz részt a programban, hozzávetőlegesen fel lehet-e becsülni a kedvezményezett gyermekek/családok létszámát?

– Nagyjából 20 egyházközség érintett a 25 helyszínt magukba foglaló pályázatok lebonyolításában, hiszen például Kolozsváron 3, Marosvásárhelyen 2 bölcsőde-óvoda épületről beszélünk. Ez hozzávetőleg 40 bölcsődei és 30 óvodai csoportot jelent, vagyis nagyjából 1300–1400 közötti számú gyermek, illetve gyermeket nevelő kedvezményezett fiatal családot.

– A program lebonyolítása során milyen nehézségek merültek fel? Miben tud (még) segíteni az egyházkerület?

– Az egyházközség biztosítja a programlebonyolítás teljes egészét: a tervezés, valamint a szükséges engedélyek beszerzésétől, a kivitelezési munkálatokban szükséges asszisztenciáig. A beruházási munkálatok befejezését követően a működtetésre igyekszünk minél több esetben a helyi önkormányzatokkal közösen megtalálni azt a megoldást, amely hosszú távon fenntartható, illetve a legkisebb – lehetőleg az állami rendszerben működő intézményekkel megegyező – költségeket hárítja a szülőkre. Ezért, ahol csak lehetőség, illetve fogadóképesség van erre az önkormányzat részéről, az általunk ajánlott megoldás az épület hosszú távú ingyenes használatba vétele, és ezt követően az állami intézményeken belül létrehozott magyar csoportok kialakítása. Ez különösen fontos a bölcsődék esetében, ahol magasak a működtetési költségek, így az állami rendszerben létrehozott csoportok megkímélik a szülőket a többlétszámú költségektől.

Aranydiplomás lett a kórus Debrecenben

■ Április második hétvégéjén, a debreceni *Éneklő Ifjúság* minősítő versenyen az A kategóriában érdemelt arany diplomát és országos dicséretet a Kolozsvári Református Kollégium kórusa.

A két nap alatt azonban nemcsak a versenyen vettünk részt, hanem művelődöttünk és szórakoztunk is. Meglátogattuk a Déri múzeumot, a csodálatos festménykiállítások által időutazást tehetünk, különböző korszakokban járva és különféle eseményeket átélve. Az egyik legcsodálatosabb élményünk a Munkácsy terem, ahol a Jézus elítélését és keresztre feszítését ábrázoló három nagyméretű Munkácsy-festményt csodálhattunk meg, az

élményt fényjáték és zenei aláfestés fokozta. A Debreceni Református Kollégium étkezdéjében elköltött vacsora után az estét egy városi sétával zártuk, megcsodálva a kivilágított képeket az állatvilágból a város főterén.

Másnap reggel kezdődött a verseny, később megtekinthettük a kollégiumhoz tartozó gyönyörű múzeumot és könyvtárat. Délutánunkat az Aquaticum élményfürdőben tölthettük, ahol mindenki szabadon engedhette gyermeki vágyait és talált kedvére való elfoglaltságot. A fürdő után elégedetten és jó hangulatban tértünk haza.

Ördög Andrea
12. A osztály

Zene és istentisztelet

■ Két különböző fogalom ugyanazzal a céllal. Egy nagy számban megjelenő, Isten ígéretére éhező és szomjazó diáksereg, két gitár, egy zongora, hegedű, és egy gyülekezeti csodás énekhang. Ez a mi refis zenés istentiszteletünk.

Iskolánkban hagyomány, hogy a bentlakó diákközösség minden vasárnap összegyűl istentiszteletre. Ilyenkor Erdély számos részéről viszaérkezünk második gyülekezetünkbe, és erőt gyűjtünk a következő hétre. Annak érdekében, hogy interaktívabbá és személyesebbé tegyük ezt az eseményt, az osztályok felváltva vezették az istentiszteletet. Ezek a zenés ifjúsági istentiszteletek nemcsak segítenek pontosabb képet alkotni a liturgiáról, hanem közösségformáló erejük is van. Az ilyen istentiszteletek családias hangulatban zajlanak, és a bentlakókon kívül kolozsvári diákjainkat is bevonzzák vasárnap délután az iskolába. A szoltárok mellett megjelennek az ifjúsági énekek, és ezzel is változatosabbá válik az istentisztelet. Diákként érdekes tapasztalat a pódiumról vezetni egy imát

vagy felolvasni egy ígét, vallo-másaiak szerint a fiatalokat jó érzéssel tölti el, hogy ezzel részeseivé válhatnak az istentiszteletnek. És mi marad bennünk egy-egy ilyen istentisztelet után? Felszabadultság... egy vérből való vagyunk... közönség, ami tele van élettel. Orgonaszó, mely átjárja a termet... És az újra megerősödő felismerés: Isten velünk van!

A szülők szeretettel jöttek el a virágvasárnapra hangoló interaktív zenés istentiszteletre, és együtt énekeltek csillogó szemű gyerekeikkel. Csodálták, hogy milyen örömmel és lelkesen énekeltek csemetéik, és hogy a mély bibliai témákat a gyerekek is értik, mert az ő „nyelvükön” történt azok találása. Közös családi élmény volt, közösségformáló erejű. Minden családtag eljöhett, karon ülő gyermek és egyetemista együtt énekelhetett. A szülőknél kedves emlékek ébredtek, ifjúkori élményeket élhettek át újra. A gyerekek kézimunkája mellett, a papírpálmák árnyékában együtt hangolódunk az ünnepre.

Kiss-Cserey Zoltán
iskolalelkész

„Die Welt ist voll Musik” – német bárói udvarnál vendégeskedtünk

Szegényes némettudásunk is csiszolódott a bárónő unokáinak köszönhetően

„A világ csupa zene” – január óta így hangzott jelszava a Kolozsvári Református Kollégium tizenöt lelkes kórustagjának és Székely Árpád karnagy-igazgató úrnak. Ugyanis iskolánk régi és hűséges támogatója, Sitta von Eckardstein német bárónő március végén ünnepelte születésnapját, s ezen alkalomból meghívta kórusunk egy kis csapatát, hogy műsorunkkal színesítsük a jeles eseményt.

■ A négy napig tartó vendégeskedés és szolgálat mindannyiunknak nagyszerűen telt. Szombaton és vasárnap az ünnepi ebédet követően mutattuk be előadásunkat, amely kórusénekekből, zongoradarabokból és harangjátékból állt. A két hónapig tartó kemény gyakorlás meghozta a várt sikert, a bárónő családja és a német arisztokrácia tagjai egyaránt elragadtatásukat fejezték ki. Műsorunk után a bárónő és az igazgató úr felidéztek a kollégium hajdani állapotát, a bárónő első látogatását az iskolában, majd a régi kórusturné pillanatait.

Vendégszeretetükön nem győztünk eleget csodálkozni: reggeli után egyből ebédhez, kávé és süti után pedig rögtön vacsorához kísérték minket. A kiváló fogások után rájöttünk, hogy óvatosan kell bánnunk a

mennyiségekkel, ha nem akarjuk, hogy gyomrunk felmondja a szolgálatot, de nem hagyhatuk ki az olyan vissza nem térő alkalmakat, mint például kipróbálni a kenguruhúst a család mongol éttermében.

Az étkezéseken kívül más élményekben is részünk volt: meglátogattuk az udvar saját kápolnáját, részt vettünk evangélikus istentiszteleten, sétáltunk a bárói birtok erdejében, és bemutatták nekünk a biomassza-erőművet, amellyel több mint ezer háztartásnak biztosítanak fűtést környezettudatos módon. Kamatoztattuk szegényes némettudásunkat is, amely a bárónő unokáinak köszönhetően csiszolódott és javult az otlétünk során. Velük közelebbről is megismerkedtünk, beszélgettünk a nagyobbakkal, az ünnepi ebéd során tőlük lestük el az étke-

zési etikett szabályait, s az előélelnél felszolgált kenyérszeletet is késsel-villával fogyasztottuk el. A kisebbekkel az udvaron játszottunk, egy tízéves kislány még szerelmeslevelet is írt egyik kórustagunknak. Egy másik alkalommal, mikor ennek a kislánynak azt mondtuk németül, hogy nagyon édes, dacosan nevetve azt felelte rá: „Ich bin nicht süß, ich bin salzig!” (Nem édes vagyok, hanem sós!)

Utolsó nap a bárónő hálásan megköszönte szolgálatunkat és az ajándékot (egy albumot az általa támogatott diákok fényképeivel), mi pedig szintén hálásak vagyunk az ő hűséges támogatásáért és a lehetőségért, hogy oda-utazhattunk, s ilyen élményekben lehetett részünk. Köszönjük Gombár Bea tanárnőnek, hogy elkísért minket (őt a repülőben hivatalosan „Beata von Gombár” úrnővé avattuk), s persze az igazgató úrnak a fáradhatatlan és nagyszerű munkáját, akivel közösen valljuk továbbra is, hogy „Die Welt ist voll Musik”.

Burkhardt Zsófia
11. C osztály

Nyílt nap a refiseknél nagykorúsítással

■ Virágvasárnap közeli hangulatban zajlott a Kolozsvári Református Kollégium nyílt napja április első hetében. Köszöntőbeszéd után képek és kisfilmek meséltek a kollégisták mindennapjairól. A szülők szervezett városnézési programon ismer-

kedtek, a diákok a kollégiumban szervezett tudományos-szórakoztató-ismerkedő tevékenységekbe kapcsolódtak be. A nyílt napot a nagykorúsítási ünnepély hagyományos udvari tánca zárta.